

Súd: Krajský súd Prešov  
Spisová značka: 11Co/40/2017  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8215204349  
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2017  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Zoláková  
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2017:8215204349.1

## ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Zolákovvej a členov senátu JUDr. Milana Majerníka a JUDr. Mareka Košča, v spore žalobcu: E. T., F.. XX.XX.XXXX, G. XX, XXX XX T., zastúpený Advokátska kancelária JUDr. Igor Šafranko, advokát, so sídlom Sovietskych Hrdinov 163/66, 089 01 Svidník m proti žalovanej: Rapid life životná poisťovňa, a.s., Garbiarska 2, 040 71 Košice, IČO: 31 690 904, o zaplatenie finančného zadosťučinenia vo výške 100,- Eur, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bardejov č. k. 1C/294/2015-33 zo dňa 06.10.2016, takto

### rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok súdu prvej inštancie.

Sporovým stranám n e r i z n á v a nárok na náhradu trov odvolacieho konania .

### o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom zamietol žalobu žalobcu a nepriznal sporovým stranám náhradu trov konania.

2. Výrok rozsudku odôvodnil tým, že žalobca sa podanou žalobou domáhal uloženia povinnosti zaplatiť žalobcovi sumu 100,- eur, ktorú odôvodnil tým, že bol úspešný v konaní Okresného súdu Bardejov vedenom pod sp. zn. 1C/10/2013, v ktorom bol v postavení spotrebiteľa, keď rozsudkom uvedeného súdu zo dňa 16.9.2013 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 18.6.2014 sp. zn. 4Co/7/2014 bol zrušený rozhodcovský rozsudok po zistení, že žalovaný s ním, ako spotrebiteľom dohodol neplatnú rozhodcovskú doložku. Žalovaný vo vyjadrení k žalobe navrhol žalobu ako bezdôvodnú zamietnuť. Dôvodil tým, že ak má mať žalobca právo na primerané finančné zadosťučinenie, potom musí byť vo vzťahu k nemu porušené právo alebo povinnosť, ktoré má svoj základ vždy v zákone č. 250/2007 Z.z. a popřípade aj (kumulatívne) v osobitnom predpise zároveň. Právo na primerané finančné zadosťučinenie nevzniká len preto, že účastník konania je aj spotrebiteľom. Žalobca tvrdí, že bol v osobitnom konaní o zrušenie rozhodcovského rozsudku voči žalovanému úspešný, pretože rozhodcovská doložka bola neplatná. Konkrétne právo na uzavretie rozhodcovskej doložky garantované žalobcovi a ani konkrétnu povinnosť uloženú žalovanému voči spotrebiteľovi ani zákon č. 250/2007 Z.z. a ani iný osobitný predpis, ktorého adresátom je žalobca ako spotrebiteľ, neupravuje. Uzavretím (ne)platnej rozhodcovskej doložky teda nedošlo k porušeniu žiadneho práva a ani povinnosti ustanovenej zákonom číslo 250/2007 Z.z. a osobitnými predpismi. Ak súd zrušil rozhodcovský rozsudok, nekonštatoval tým žiadne porušenie práva a ani povinnosti ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z.z. a osobitnými predpismi. Záver, že akýkoľvek súd v prípade žalobcu mal konštatovať porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom číslo 250/2007 Z.z. a osobitnými predpismi, nemá oporu v znení výroku (enunciátu) žiadneho súdneho rozhodnutia, ktorý sa žalobcu týka. Žalobca napokon rozhodcovskú doložku a dokonca ani poistenie u žalovaného uzavrieť nemusel. Tým, že sa žalobca obrátil na všeobecný súd v otázke zrušenia rozhodcovského rozsudku, realizoval tým svoje právo na

súdnu ochranu podľa čl. 46 Ústavy. Uplatnením práva na súdnu ochranu nevzniká právo na primerané finančné zadosťučinenie od protistojaceho účastníka konania. Takáto absurdná konštrukcia, na ktorej v podstate stojí celá žaloba, nemá oporu v žiadnom právnom predpise. Podmienkou na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia by mal byť aj vznik ujmy v nemateriálnej sfére spotrebiteľa, pretože iba podľa závažnosti, rozsahu a intenzity tejto ujmy je možné pritom preskúmateľne určiť, aké finančné zadosťučinenie je primerané. Úvaha o výške, t. j. primeranosti finančného zadosťučinenia totiž nesmie byť svojvoľná a nepreskúmateľná. Vznik žiadnej ujmy žalobca netvrdí, pritom je povinnosťou žalobcu takúto ujmu nielen tvrdiť, ale aj preukázať.

Rozsudkom Okresného súdu Bardejov zo dňa 16.9.2013 č.k. 1C/10/2013-133 bol zrušený rozhodcovský rozsudok Arbitrážneho súdu Košice vydaný rozhodcom JUDr. Bohumírom Zaujecom dňa 19.1.2012 pod sp. zn. 2C/1661/2012. Krajský súd v Prešove rozhodol o odvolaní žalovaného rozsudkom zo dňa 18.6.2014 č.k. 4Co/7/2014-162 a rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil. Z dôvodov oboch rozsudkov vyplýva, že medzi žalobcom a žalovaným bola uzavretá poisťná zmluva č. 4252700504 zo dňa 24.1.2008, ktorej súčasťou sú aj Všeobecné poisťné podmienky pre poistenie dojednané Prvou česko-slovenskou poisťovňou Rapid, a.s., obsahujúcou v článku XV. Rozhodcovskú zmluvu, ako aj osobitné zmluvné dojednanie č. 01/2007 k poisťnej zmluve č. 4252700504 obsahujúce rozhodcovskú doložku. Právny vzťah medzi žalobcom a žalovaným oba sudy posúdili ako vzťah spotrebiteľský. Zaujali stanovisko, že rozhodcovská zmluva podľa časti XV. Poisťných podmienok ako aj rozhodcovská doložka v zmysle bodu 2 osobitných zmluvných dojednaní k uzavretej poisťnej zmluve, sú neprijateľnými zmluvnými podmienkami a tým aj absolútne neplatné. Z dôvodu neplatnosti rozhodcovskej zmluvy, na základe takejto zmluvy, vydaný rozhodcovský rozsudok je nulitným právnym aktom, a preto rozhodcovský rozsudok bol z dôvodov podľa § 40 ods. 1 písm. c) zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní, zrušený. Žalobca s poukazom na výsledok konania vedenom pred Okresným súdom Bardejov pod sp. zn. 1C/10/2013 a ustanovenie § 3 ods. 5 tretia veta zákona č. 250/2007 Z.z. žiadal žalovanému uložiť povinnosť zaplatiť žalobcovi primerané finančné zadosťučinenie vo výške 100,- Eur.

Podmienkou úspešného uplatnenia práva na primerané finančné zadosťučinenie v zmysle citovaného zákonného ustanovenia je úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinností ustanovenej zákonom číslo 250/2007 Z.z. a také porušenie práva alebo povinností ustanovenej zákonom číslo 250/2007 Z.z. a osobitnými predpismi, ktoré sú spôsobilé privodiť ujmu spotrebiteľovi. Obe podmienky pritom musia byť splnené zároveň, čo znamená, že zo strany toho, kto právo alebo povinnosť porušil, musí ísť o porušenie takého práva alebo povinností, ktoré je spôsobilé privodiť ujmu spotrebiteľovi. Z uvedeného je zrejmé, že nemôže ísť o porušenie akéhokoľvek práva alebo povinností, ale takého práva alebo povinností, ktorých porušenie môže mať za následok ujmu na strane spotrebiteľa, pričom aj keď k ujme reálne dôjsť ešte nemusí, no porušenie musí byť reálne spôsobilé ujmu vyvolať. Právo na primerané finančné zadosťučinenie pritom patrí iba osobe v postavení spotrebiteľa.

Súd nemal pochybnosti v tom, že žalobca v zmluvnom vzťahu so žalovaným mal postavenie spotrebiteľa, čo nakoniec sudy v konaní Okresného súdu Bardejov sp. zn. 1C/10/2013 aj konštatovali. Rovnako tak nemôžu byť pochybnosti v tom, že zo strany žalovaného pri uzatváraní a plnení poisťnej zmluvy so žalovaným uzavretej dňa 24.1.2008 došlo k porušeniu práva žalobcu ako spotrebiteľa, keď žalovaný v postavení dodávateľa pri uzatváraní poisťnej zmluvy so žalovaným pojal do dopredu ním pripraveného textu zmluvy a osobitných podmienok ustanovenia o právomoci rozhodcovského súdu na rozhodovanie sporov zo zmluvného vzťahu medzi žalobcom a žalovaným, ktoré boli súdmi v už uvedenom konaní Okresného súdu Bardejov sp. zn. 1C/10/2013 vyslovené za neprijateľné zmluvné podmienky, podľa § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka v znení platnom v čase uzavretia zmluvy a podľa § 53 ods. 4 citovaného zákona aj za absolútne neplatné. Na základe uvedeného nemožno akceptovať tvrdenie žalovaného vyjadrené v jeho písomnom stanovisku k žalobe žalobcu, podľa ktorého aj keď žalobca bol v konaní o zrušení rozhodcovského rozsudku úspešný, v konaní nebolo preukázané porušenie práva žalobcu alebo povinností na strane žalovaného. Súd tú časť argumentácie žalovaného, podľa ktorej na úspešné uplatnenie si práva na primerané finančné zadosťučinenie nestačí akékoľvek porušenie práva alebo povinností. Ako súd už uviedol v bode 20 dôvodov tohto rozsudku, musí totiž byť preukázané, že ide o také porušenie práva alebo povinností, ktoré je spôsobilé privodiť ujmu na strane spotrebiteľa, v danom prípade na strane žalobcu. Žalobca vo svojej žalobe neuviedol aké konkrétne právo konaním žalovaného bolo na strane žalobcu porušené, prípadne akú svoju povinnosť porušil žalovaný. Žalobca svoju žalobu týmito skutkovými tvrdeniami nedoplnil ani na dôvodnú námietku žalovaného v jeho vyjadrení k žalobe, aj keď vyjadrenie žalovaného bolo právnomu zástupcovi žalobcu doručené dňa 2.11.2015 s výzvou súdu sa k nemu vyjadriť.

Ďalej súd prvej inštancie uviedol, že aj pri rešpektovaní zásady, okrem iného, vyjadrenej v uznesení Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v jeho právnej veci sp. zn. 6Cdo/1/2012, podľa ktorej „aj pri nečinnosti spotrebiteľa má súd dbať o to, aby nevedomosť spotrebiteľa nebola na jeho úkor a vyvažovať tak práva a povinnosti spotrebiteľa a dodávateľa“, tento nedostatok skutkového tvrdenia žalobcu, navyiac v konaní zastúpenom advokátom, súd nemohol sám nahradiť a nebola daná v tomto smere ani jeho poučovacia povinnosť v zmysle § 292 C.s.p., lebo nešlo by o procesnoprávne, ale hmotnoprávne poučenie. Vzhľadom na uvedené, súdu nezostalo nič iné než konštatovať, že žalobca dôvodnosť ním uplatňovaného nároku nepreukázal a jeho žalobu ako nedôvodnú zamietnuť.

O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 v spojení s ustanovením § 257 C.s.p. a sporovým stranám nepriznal náhradu trov konania z dôvodu, že aj keď bol žalovaný úspešný, žalobca má v spore postavenie spotrebiteľa, čo súd považoval za dôvod hodný osobitného zreteľa, a preto podľa § 257 C.s.p. vyslovil, že stranám náhradu trov konania nepriznáva.

3. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalobca, ktoré odôvodnil tým, že súd prvej inštancie zdôrazňuje nepreukázanie ujmy spotrebiteľovi, napriek tomu, že odôvodnení odseku 19. cituje § 3 ods. 5 veta tretia zákona č. 250/2007 Z.z., v ktorom nie je o ujme žiadna zmienka. Javí sa preto, že súd prvej inštancie zamietol žalobu lebo sa mohol riadiť znením § 3 ods. 5 posledná veta zákona č. 250/2007 Z.z., účinným do 9.6.2013 a nie jeho platným znením, účinným od 10.6.2013, v znení zákona č. 132/2013 Z. z.. Podľa znenia ustanovenia § 3 ods. 5 posledná veta zák. č. 250/2007 Z. z., v znení účinnom do 9.6.2013: „Osoba, ktorá na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, koho porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi je spôsobilé privodiť ujmu spotrebiteľovi.“ Podľa § 3 ods. 5 posledná veta zákona č. 250/2007 Z.z., v znení účinnom od 10.6.2013: „Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá“. Platne znenie normy leda žiadnu ujmu nevyžaduje. Poukázal na ustanovenie § 217 ods. 1 CSP, podľa ktorého: „Pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.“ Pre úplnosť však dodal, že ani norma účinná do 9.6.2013, nevyžadovala ujmu, ale len hrozbu ujmy. K úvahám súdu prvej inštancie poukázal na uznesenie Krajského súdu Prešov, sp. zn. 18Co/34/2014, zo 16.02.2015, v ktorom krajský súd zdôraznil, že spotrebiteľ, ktorý plnil hmotnoprávne podmienky nároku podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z., má nárok na primerané finančné zadosťučinenie, dokonca aj vtedy, keď je sám veriteľovi dlžný. V tejto súvislosti poukázal aj na Rozsudok Krajského súdu Prešov, sp. zn. 7Co/350/2015, z 31.3.2016, z ktorého vybral: „Keďže žalovaný preukázateľne porušil právo žalobkyne ako spotrebiteľky, dôsledkom tohto porušenia je aj úspešné uplatnenie práva žalobkyne na primerané finančné zadosťučinenie. Týmto spôsobom sa naplní odradzovacia funkcia uvedeného sadisfakčného prostriedku. Jediným predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie je porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Zákon teda nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privodená nejaká ujma. Postačuje, ak k takémuto porušeniu práva alebo povinnosti dôjde“. A na ďalšie rozhodnutia Krajského súdu Prešov, sp. zn. 20Co/96/2013, z 28.10.2013, sp. zn. 6Co/60/2014, z 25.11.2014, sp. zn. 6Co/220/2012, z 30.8.2013 a sp. zn. 3Co/53/2016, zo 4.10.2016. K postoju žalovaného, poukázal na ustanovenie § 4 ods. 2, písm. b) zákona č. 250/2007 Z.z., podľa ktorého „predávajúci nesmie upierať spotrebiteľovi práva podľa § 3“. Navrhol odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie rozhodnutie.

4. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

5. Odvolací súd príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“) preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako aj konanie mu predchádzajúce podľa zásad vyplývajúcich z ustanovenia § 379 a nasl. C.s.p. bez nariadenia pojednávania (§ 385 C.s.p. a contrario) miesto a čas vyhlásenia verejného vyhlásenia rozsudku zverejnil na úradnej tabuli a webovej stránke súdu a dospel k záveru o neexistencii predpokladov pre zrušenie alebo zmenu napadnutého rozsudku.

6. Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver.

7. Podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov v znení účinnom do 9.6.2013, tretia veta, osoba, ktorá na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, koho porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi je spôsobilé privodiť ujmu spotrebiteľovi.

8. Z obsahu spisu bolo zistené, že rozsudkom Okresného súdu Bardejov zo dňa 16.9.2013 č.k. 1C10/2013-133 bol zrušený rozhodcovský Arbitrážneho súdu Košice, vydaný rozhodcom JUDr. Bohumírom Zaujecom dňa 19.1.2012 pod sp. zn. 2C/1661/2012. Poistná zmluva medzi žalobcom a žalovaným č. XXXXXXXXXXXX bola uzavretá zo dňa XX.X.XXXX a žalobca si úspešne uplatnil porušenie práva ustanoveného zákonom č. 250/2007 Z.z.. Žalobu na Okresnom súde Bardejov podal dňa 24.01.2013. Odvolací súd je toho názoru, že z dôvodu, že si žalobca uplatnil porušenie práva na súde dňa 24.01.2013, jeho nárok na finančné zadosťučinenie uplatnené podľa § 3 ods. 5 je potrebné posudzovať podľa zákona č. 250/2007 Z.z. účinného do 9.6.2013, a teda pre úspešné uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie je podmienkou jednak úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti stanovenej zákonom č. 250/2007 Z.z. a také porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z.z. osobitnými predpismi, ktoré sú spôsobilé privodiť ujmu spotrebiteľovi. Obidve podmienky musia byť splnené zároveň. Žalobca v žalobe neuviedol, že by došlo k takému porušeniu jeho práva, alebo povinnosti, ktorého porušenie môže mať za následok ujmu na strane jeho ako spotrebiteľa a že sa jednalo o porušenie takého práva alebo povinnosti, ktoré je reálne spôsobilé privodiť mu ujmu. Odvolací súd je toho názoru, že nepostačuje pre uplatnenie práva na finančné zadosťučinenie podľa zákona č. 250/2007 Z.z. účinného do 9.6.2013 len konštatovanie porušenia práva alebo povinnosti z dôvodu, že bol úspešný v konaní okresného súdu Bardejov, vedenom pod sp. zn. 1C/10/2013-133, v ktorom bol v postavení spotrebiteľa a ktorý bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 18.06.2014 č.k. 4Co/7/2014-162.

9. S prihladnutím na vyššie uvedené odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 a 2 C.s.p.

10. O trovách konania rozhodol podľa ustanovenia § 396 v spojení s ustanovením § 255 a 257 C.s.p. a z dôvodov hodných osobitného zreteľa, keďže žalobca má v spore postavenie spotrebiteľa, nepriznal sporovým stranám nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

11. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

#### **Poučenie:**

Proti tomuto rozsudku nie je odvolanie prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy ( § 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).